

Fecr Yayınları: 385

ORTA YOLDA OL!
Hayata Yeniden Başlamak İçin

Doç. Dr. Osman MUTLUEL

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
ANKARA ÖZGÜR MATBAACILIK
BASIM YAYIN DAĞITIM SAN. TİC. A. Ş.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: 0312.385 70 77 (Sertifika no: 46821)

1. Baskı: Kasım 2020

ISBN: 978-625-7879-25-5

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1
Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: (0312) 311 47 89
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

ORTA YOLDA OL!

Hayata Yeniden Başlamak İçin

Doç. Dr. Osman MUTLUEL

Ankara 2020

Doç. Dr. Osman MUTLUEL

1961 yılında Denizli’de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Denizli’de, yüksek öğrenimini 1980-1985 yılları arasında Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde tamamladı. 1986 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığı’nda öğretmenlik ve idarecilik yaptı. 1998 yılında Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde *Ahmet Arvasi’de Estetik ve Sanat* adlı tezi ile yüksek lisansını tamamladı. 2008 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde *Kur’an ve Estetik* adlı tezi ile doktorasını tamamladı. 2010 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesine atandı. 2012 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesine, 2018 yılında Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesine geçti. Geleneksel ebru sanatı çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Yazmış olduğu makaleleri dışında basılmış kitapları:

1. *İlk İslam Filozofu El-Kindî, Hayatı ve Eserleri*, Denizli, Boy Yayınları, 2003.
2. *İbn Miskeveyh’te Ahlak Anlayışı*, Denizli, Boy Yayınları, 2003.
3. *S. Ahmet Arvasi’de İslam Estetik ve Sanatı*, Bilgeoğuz Yayınları, 2012.
4. *İslam Düşüncesinde Yetkinlik Kavramı ve İnsanın Yetkinleşmesi*, Ötüken Yayınları, 2013.
5. *Felsefeye Giriş*, (Dr. Kemal Göz’le birlikte) Gümüşev Yayınları, 2013, 2. Baskı 2018.
6. *Çocukta Değer Bilinci ve Karakter Eğitimi*, Boy Yayınları, 2014. Yeniden gözden geçirilmiş olarak Eskiye Yayınları, 2019.
7. *Kur’an ve Estetik*, Ötüken Yayınları, 1. Baskı 2010, 2. Baskı, 2016.
8. *Güzelin Dile Geldiği Alan İslam Sanatı*, Otto Yayınları, 2017.
9. *Kindî ve Felsefesi*, Fecr Yayınları, 2018, 2. Baskı 2019.
10. *Mutlu Ol! -Allah Mutlu Olmamızı İstiyor-*, Fecr Yayınları, 2020.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	7
GİRİŞ	11
KUR'AN VE HADİSLERTE ORTA YOL KAVRAMI	15
ORTA YOL KAVRAMININ İSLAM DÜŞÜNÇESİNDE OLUŞUMU	23
NİÇİN ORTA YOLDA YAŞAMALIYIZ.	35
İBADET ve İNANÇTA BİR SINIR OLMALI MI?	39
ORTAYOL'DA OLMAK AYNI ZAMANDA ADİL OLMAYI GEREKTİRİR.	47
1. Adaletin yayılma alanı neresidir?	49
2. Adalet Ortadan Kalktığında Neler olur?	50
3. Adalet Orta yol olarak Algılandığında Toplumsal Faydası Nelerdir?	52
4. Adil İnsan Satın Alınamayan İnsandır.	53
KORKU ve ÜMİT ARASI YAŞAMAK	57
HARCAMALARIMIZDA BELLİ BİR SINIR OLMALI MI?	65
DOSTLUK ve DÜŞMANLIK	73
SEVGİ ve NEFRET	77
NASIL ŞÜKÜRDEN BİR İNSAN OLURUM?	87
AKLI KULLANMABİLMENİN ÖNEMİ	91
SAYGILI OLMANIN KURALLARI VAR MIDIR?	99
LÜZUMSUZ DİNDARLIKTAN SAKINMAK	105
TEVAZUDA ORTA YOL NEDEN ÖNEMLİDİR?	109
YEME ve İÇMEDE SINIR NEDİR?	114
ÖVME VE YERME	121
KONUŞMA ve SUSMADA ÖLÇÜ	127
SON SÖZ	133
KAYNAKÇA	139
DİZİN	141

ÖN SÖZ

Korona'nın hayatımızı dizayn ettiği bugünlerde, kendimize dönüp bakma fırsatı bulabildik.

Hayatımız adeta korona virüsünden öncesi ve korona virüsünden sonrası olmak üzere iki ayrı dünya gibi algılanmakta ve koronadan öncesi eski yaşam tarzı haline gelmiş durumda.

Korona virüsünden sonra yeni bir yaşam tarzına sahip olmamız sanki kaçınılmaz olacaktır.

Bundan dolayı korona virüsünden sonra nasıl bir hayat yaşayacağımıza karar verme zamanıdır.

Yeni bir anlayışla ele aldığımız bu hayatın prensipleri olacak mıdır? Yoksa sıradan yaşamımıza devam mı edeceğiz?

Bu prensipler bizim için ne kadar önemlidir?

Hayatımızda bizi yönlendirecek ve aldığımız kararlarda bizi olumlu yönde etkileyecek prensiplerimiz olmalı mıdır?

Eğer bu soruyu olumlu cevap verecek olursak o zaman peşinden şöyle bir soru gelmelidir: Bu prensiplerin kaynağı nedir?

Hayat çoğu zaman bizi, olumlu veya olumsuz, kararlar almaya zorlar. Bu kararların gerisinde yaşıadığımız tecrübeler kadar, elde ettiğimiz bilgilerin de etkisi büyüktür. Zaten hayatımızı baştan sona şekillendiren şey, aldığımız bu kararların sonuçlarından başka nedir ki?

Karar mekanizmamızı etkileyen şeylerin başında, çocukluk yıllarından itibaren aldığımız eğitim gelir. Çünkü insan, sadece aldığı eğitim kadar insandır.

Kararlarımızı etkileyen bir diğer etken, dindir.

Hem din ve hem bize verilen eğitim, bizim ahlaklı bir insan olmamızın yolunu açar.

Ahlak ise, insanın her türlü aşırılıklardan uzak, orta yolda bir yaşam sürmemiz açısından bize öncülük eder.

Ancak orta yolda yaşamak, aynı zamanda eğitim ve bilgi isteyen bir süreçtir. Çünkü Peygamberler hariç hiç kimse orta yolun ne olduğunu ve hayata nasıl uygulanması gerektiğini bilemez. O yüzden bu konuda örnek alacağımız insan öncelikli olarak Hz. Peygamber olmalıdır.

Hz. Peygamberin bu özelliğini her nesilde yeniden anlatmak gerekir. Çünkü her 30-40 yılda bir nesil değişir. Her nesil kendinden önceki nesilden öğrenir ve kendinden sonraki nesile öğretir. Böylece kıyamet gününe kadar, nesiller arası bu ilişki devam edecektir.

İşte bu kitap, bu amaç ve niyetle kaleme alınmıştır.

Bu kitap bize, insanın onurlu ve erdemli bir hayata sahip olmasının ipuçlarını verecektir. Hayata yeni bir başlangıç yapabilmek için gerekli düşünsel anlayışın ilk kıvılcımını oluşturacaktır.

Konu önce Kur'an ve hadisler çerçevesinde ele alınmış sonra İslam düşünce tarihi içinde kullanımı üzerinde durulmuştur.

Konunun günlük hayatımızdaki yansıması açısından, örneğin sevgi ve nefret, akıl ve düşünce, öfke ve korkaklık, dostluk ve düşmanlık, yeme ve içme, adalet ve zulüm gibi her gün karşı karşıya kaldığımız değişik duyguların kontrolünü kendi dünyamızda gerçekleştirerek, Kur'an'ın ve Hz. Peygamber'in tavsiye ettiği orta yolda kalmanın nasıl mümkün olacağı konusunda, zaman zaman örnekler de verilerek anlatılma yoluna gidilmiştir.

Böylece okuyucunun olaylara ve insanların ortaya koyduğu davranışlara yeni bir bakış açısı geliştirmesi amaçlanmıştır.

Umarım başarır.

10/11/2020

Doç. Dr. Osman MUTLUEL